

Högskoleverket
Box 7851
103 99 Stockholm

Handläggare:
Tuula Kuosmanen

Värdering av utländska betyg reg.nr 83-1577-08

Verket för högskoleservice (VHS) har getts möjlighet att yttra sig över Högskoleverkets remitterade förslag över hur utländska betyg ska värderas från och med 2010.

VHS åsikt är ett nytt regelverk bör vara rättssäkert, enkelt, tydligt och förutsägbart. Reglerna bör vara så utformade att den enskilde individen själv ska kunna förstå och räkna ut sitt meritvärde.

Meritvärde 1 och 2

Av de två meritvärdesmodeller som Högskoleverket för fram, förordar VHS meritvärde 1 och användning av kapningar för de system där de högsta betygen används i liten eller ingen utsträckning alls. VHS är medveten om att kapningar inte alltid kan göras utifrån statistiskt material men anser att det beståndsregister som finns på VHS och som Högskoleverket har tillgång till, tjänar som ett fullgott verktyg. Beståndsregistret utökas för varje antagningsomgång och den kraftiga ökningen av internationella sökanden under senare år har byggt på systemet med betyg som tidigare var sällsynta i Sverige.

VHS instämmer vidare i att skalan bör vara 300-500 för att skilja ut den från den skala som används för omräkning av svenska betyg för att undvika direkta jämförelser med det svenska betygssystemet.

VHS avvisar meritvärdesmodell 2. Meritvärdesmodell 2 skulle komma att omfatta alltför få kurser som underlag. I vissa fall skulle dessa kurser enbart komma att vara behörighetsgivande kurser från Kommunala vuxenutbildningen utan några kurser alls från den utländska gymnasieutbildningen.

Meritvärdesmodell 2 innebär vidare ett stort moment av tidskrävande och kostsamt manuellt arbete eftersom de utländska betygen inte är registrerade eller kodade på samma sätt som de svenska gymnasiebetygen. Detta skulle förutsätta antingen att samtliga ämnen från ett utländskt betyg registreras och att datasystemet byggs så att det därefter söker av de högsta betygen och räknar ut ett snitt baserat på de fem bästa ämnena eller att handläggaren manuellt plockar ut de fem bästa ämnena från det utländska avgångsbetyget och registrera dessa vilket i sig skulle innebära ett mer omfattande bedömningsarbete än idag. Varje enskilt betyg måste dessutom översättas till skalan G, VG eller MVG vilket inte görs idag. Behörighetsprövningen är inte heller alltid knuten till ett enskilt betyg utan kan vara en sammanvägd bedömning av både gymnasiala kurser och högskolekurser.

Behörighetskomplettering

Med en egen urvalsgrupp för utländska betyg, ser VHS inte längre samma behov av att vika behörighetskompletteringar som i dag när både svenska och utländska betyg konkurrerar med varandra i en och samma urvalsgrupp.

Konkurrenskomplettering

VHS instämmer i Högskoleverkets överväganden att begränsa konkurrenskomplettering till kurser som kan anses vara relevanta för utbildningen. Modellen med 800-poängsregeln som idag används för vissa länder skulle kunna utvidgas. Högskoleverket skulle t.ex. kunna ange vilka kurser som bör finnas i 800-poängsregeln och vid konkurrenskomplettering skulle en individ hänvisas till att välja bland dessa.

Modeller

VHS förordar meritvärdesmodell 1 för rangordning av de sökande. Modell 3 med kombination av modell 1 och 2 innebär ett alltför stort merarbete vilket i stort sett skulle kräva övervägande manuellt arbete. VHS förstår vidare inte hur modell 3 med meritvärde från både 1 och 2 ska kunna gynna den som har ett lågt betyg? Ett betygssystem som sällan eller aldrig delar ut höga betyg, gör det ju i regel inte heller i enstaka ämnen. VHS ser att det i stort sett är samma personer som skulle konkurrera med varandra med kombination av meritvärde 1 och 2.

VHS är medveten om att det finns sökanden som kan missgynnas av systemet oavsett vilken modell som används och förordar därför att lärosätena i större utsträckning än i dag använder andra urvalsgrupper.

Konsekvenser

En kombination av meritvärde 1 och 2 skulle kräva stor resursåtgång för teknisk omprogrammering av antagningssystemet, och skulle inte med det korta tidsperspektivet, gå att införa till höstterminen 2010.

Om meritvärdesmodell 2 införs, innebär detta omfattande merarbete för uppdatering av den utländska bedömningshandboken utöver de tekniska uppgraderingarna av antagningssystemet. Nytt material måste tas fram, analyseras och nya riktlinjer föreslås för varje land som bedömningshandboken omfattar.

VHS har även tidigare pekat på vikten av god framförhållning för att hinna göra de ändringar i antagningssystemet som krävs. Förordningsändringar i oktober 2008 är i senaste laget men kan gå att genomföra om meritvärdesmodellen inte kräver alltför omfattande teknisk omprogrammering.

I detta ärende har enhetschef Tuula Kuosmanen varit beslutande. I handläggningen har bitr. enhetschef Elisabeth Svensk, handläggare Lisbeth Lidjan, handläggare Per-Anders Stensson och handläggare Ingrid Tander deltagit.

Tuula Kuosmanen